

Obrazloženje Vijeća: Stajalište Vijeća (EU) br. 14/2015 u prvom čitanju s ciljem donošenja Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju mjera u vezi s pristupom otvorenom internetu te o izmjeni Direktive 2002/22/EZ o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s elektroničkim komunikacijskim mrežama i uslugama i Uredbe (EU) br. 531/2012 o roamingu u javnim pokretnim komunikacijskim mrežama u Uniji

(2015/C 365/02)

I. UVOD

1. Komisija je 11. rujna 2013. donijela Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju mjera u vezi s europskim jedinstvenim tržištem elektroničkih komunikacija i ostvarenju „Povezanog kontinenta” (prijedlog TSM) čija je pravna osnova članak 114. UFEU-a. U glavne elemente prijedloga TSM uključene su odredbe o jedinstvenom europskom odobrenju za pružatelje elektroničkih komunikacija, o europskim ulaznim proizvodima (uključujući koordinaciju uporabe radiofrekvencijskog spektra i europskih virtualnih proizvoda za pristup), usklađenim pravima krajnjih korisnika, mrežnoj neutralnosti, ovlastima nacionalnih regulatornih tijela, roamingu i Tijelu europskih regulatora za elektroničke komunikacije (BEREC).
2. Europski gospodarski i socijalni odbor izglasao je svoje mišljenje 21. siječnja 2014., dok je Odbor regija svoje mišljenje izglasao 30. i 31. siječnja 2014.
3. Europski parlament izglasao je svoju zakonodavnu rezoluciju u prvom čitanju 3. travnja 2014. ⁽¹⁾ pri čemu su donesene 233 izmjene. Zadržana je većina elemenata prijedloga TSM. Europski parlament izmijenio je odredbe o roamingu s ciljem ukidanja dodatnih naknada za roaming, u skladu s „klauzulom o pravednoj uporabi”, do prosinca 2015. Odredbe o mrežnoj neutralnosti izmijenjene su ponajprije zato da bi se u njih uključila definicija mrežne neutralnosti te da bi se operatorima ograničila mogućnost pružanja specijaliziranih usluga, i to zahtjevom kojim se traži dostatan kapacitet mreže kojim bi se osim usluga pristupa internetu pokrivala i te specijalizirane usluge. Usklađenost europskih veleprodajnih proizvoda za širokopojasni pristup nije zadržana, a oblik elemenata zaštite potrošača izmijenjen je.

Vijeće i Europski parlament započeli su pregovore s ciljem postizanja ranog dogovora u drugom čitanju. Intenzivno ispitivanje prijedloga TSM dovelo je do dogovora da se rasprave usmjere samo na dva ključna pitanja: roaming i mrežnu neutralnost, među ostalim prava potrošača povezana s oba pitanja. Odredbe o jedinstvenom europskom odobrenju, europskim ulaznim proizvodima (uključujući koordinaciju uporabe radiofrekvencijskog spektra i europskih virtualnih proizvoda za pristup), kao i o Tijelu europskih regulatora za elektroničke komunikacije (BEREC) nisu zadržane.

4. Pregovori su uspješno završeni 30. lipnja 2015. postizanjem privremenog dogovora Europskog parlamenta i Vijeća o kompromisnom tekstu.
5. Odbor stalnih predstavnika potvrdio je 8. srpnja 2015. kompromisni tekst o prijedlogu TSM, kako su ga dogovorile te dvije institucije.
6. Predsjednik Odbora za industriju, istraživanje i energiju (ITRE) Europskog parlamenta uputio je 16. srpnja 2015. pismo predsjedništvu u kojem navodi da će, ako Vijeće Europskom parlamentu službeno prosljedi svoje dogovoreno stajalište nakon pravno-jezične provjere, zajedno s izvjestiteljem plenarnom sazivu Parlamenta predložiti da u svojem drugom čitanju donese stajalište Vijeća bez izmjena.

II. CILJ

7. U skladu s ishodom pregovora uredbom se žele uspostaviti zajednička pravila za zaštitu jednakog i nediskriminirajućeg postupanja s prometom u pružanju usluga pristupa internetu i zaštititi prava krajnjih korisnika.
8. Uredbom se u području roaminga utvrđuje novi mehanizam za određivanje maloprodajnih cijena za regulirane usluge roaminga na razini Unije kako bi se ukinule maloprodajne dodatne naknade za roaming bez narušavanja domaćih tržišta i tržišta koja se posjećuju.

⁽¹⁾ Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 3. travnja 2014. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju mjera u vezi s europskim jedinstvenim tržištem elektroničkih komunikacija i ostvarenju „Povezanog kontinenta” te o izmjeni direktiva 2002/20/EZ, 2002/21/EZ, 2002/22/EZ i uredbi (EZ) br. 1211/2009 i (EU) br. 531/2012 (COM(2013)0627 – C7-0267/2013 – 2013/0309(COD)).

III. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

A. Općenito

9. Nakon glasovanja na plenarnoj sjednici Europski parlament i Vijeće vodili su pregovore s ciljem postizanja dogovora u drugom čitanju na osnovi stajališta Vijeća u prvom čitanju koje je Parlament mogao prihvatiti kao takvo. Tekst stajališta Vijeća u prvom čitanju u potpunosti odražava kompromis postignut između suzakonodavaca.

B. Ključna pitanja

10. Glavni elementi kompromisa postignutog s Europskim parlamentom navode se u nastavku:

a. *Roaming*

11. U okviru kompromisa maloprodajne dodatne naknade za roaming u Europskoj uniji ukinut će se 15. lipnja 2017. Kompromisom se ipak definiraju dvije situacije u kojima se i dalje dopušta primjena dodatnih naknada, pod uvjetom da su ispunjeni specifični kriteriji.

12. Kao prvo, pružatelji usluga roaminga moći će primijeniti „politiku pravedne uporabe” kako bi spriječili prekomjernu ili neispravnu uporabu reguliranih maloprodajnih usluga roaminga. U slučaju prekoračenja politike pravedne uporabe može se primijeniti dodatna naknada. Dodatna naknada ne smije biti veća od najviših veleprodajnih naknada. Detaljna pravila o primjeni politike pravedne uporabe definirat će Komisija u provedbenom aktu do 15. prosinca 2016.

13. Kao drugo, s ciljem osiguravanja održivosti domaćeg modela obračuna pružatelji usluga roaminga mogu, u posebnim i izvanrednim okolnostima u kojima ne budu mogli pokriti sveukupne troškove pružanja reguliranih usluga roaminga iz sveukupnih prihoda od pružanja takvih usluga, uz odobrenje nacionalnog regulatornog tijela, primijeniti dodatnu naknadu, ali samo u mjeri potrebnoj za nadoknadu tih troškova.

14. Ukidanje dodatnih naknada za roaming od 15. lipnja 2017. podliježe donošenju, do tog datuma, zakonodavnog prijedloga o izmjeni najviših veleprodajnih naknada trenutačno reguliranih u skladu s Uredbom (EU) br. 531/2012 ili pronalazaženju drugog rješenja za pitanja utvrđena na veleprodajnoj razini. Od Komisije se traži da prije podnošenja zakonodavnog prijedloga provede ispitivanje veleprodajnog tržišta roaminga s ciljem ocjene mjera potrebnih za ukidanje maloprodajnih dodatnih naknada za roaming.

15. Kako bi se osigurao neometan prijelaz na ukidanje naknada za roaming, kompromisom se predviđa prijelazno razdoblje koje počinje 30. travnja 2016. Od tog će se datuma naknade za roaming znatno smanjiti. Najveća naknada tada će biti ograničena na trenutačne najviše veleprodajne naknade utvrđene u Uredbi (EU) br. 531/2012. Najveća dodatna naknada za primljene pozive bit će ponderirani prosjek najvećih cijena završavanja poziva u pokretnim mrežama na razini EU-a, što će Komisija odrediti provedbenim aktom do kraja 2015.

b. *Neutralnost mreže*

16. Prema novim pravilima na razini EU-a za zaštitu jednakog i nediskriminirajućeg postupanja s prometom u pružanju usluga pristupa internetu pružatelji usluga morat će pri pružanju usluga pristupa internetu jednako postupati sa svim prometom, bez diskriminacije, ograničavanja ili ometanja, neovisno o pošiljatelju i primatelju, sadržaju kojem se pristupa ili koji se distribuira, aplikacijama ili uslugama koje se upotrebljavaju. Mogu se koristiti opravdanim mjerama upravljanja prometom, ali takve mjere moraju biti transparentne, nediskriminirajuće, proporcionalne i ne smiju se temeljiti na poslovnim interesima. Mjere upravljanja prometom ne smiju služiti praćenju konkretnog sadržaja i ne smiju trajati dulje nego što je to potrebno. Mjere koje prelaze takvo opravdano upravljanje prometom (na primjer, blokiranje ili ograničavanje) bit će zabranjene, osim za ograničeni broj slučajeva definiranih u uredbi.

17. Sporazumi o uslugama koje zahtijevaju specifičnu razinu kvalitete bit će dopušteni pod uvjetom da se te usluge ne mogu upotrijebiti ili nuditi kao zamjena za uslugu pristupa internetu i da ne štete dostupnosti ili općoj kvaliteti usluga pristupa internetu za krajnje korisnike.

c. Prava krajnjih korisnika

18. Odredbe o zaštiti pristupa otvorenom internetu i o roamingu dopunjene su odredbama o krajnjim korisnicima kojima se potonjima posebno omogućuje informirano donošenje odluka. Na primjer, u pogledu mrežne neutralnosti, pružatelji usluga pristupa internetu trebali bi krajnje korisnike na jasan način obavijestiti o tome kako praksa upravljanja prometom i usluge koje nisu usluge pristupa internetu mogu utjecati na kvalitetu usluga pristupa internetu. Pružatelji usluga također trebaju obavijestiti krajnje korisnike o uobičajeno dostupnoj brzini i o pravnim lijekovima u slučaju nesukladnosti.
19. U području roaminga, radi jačanja prava korisnika roaminga, uredbom se utvrđuju zahtjevi za transparentnost posebnih tarifnih i količinskih uvjeta koji će se primjenjivati kad se ukinu dodatne naknade za roaming. Korisnici će se posebno morati obavijestiti o primjenjivoj politici pravedne uporabe ili kad dostignu određenu količinu potrošnje.

IV. ZAKLJUČAK

Stajalište Vijeća u cijelosti odražava kompromis postignut tijekom pregovora između Europskog parlamenta i Vijeća uz suglasnost Komisije. Kompromis je potvrđen pismom predsjednika Odbora za industriju, istraživanje i energiju (ITRE) upućenim predsjedniku Odbora stalnih predstavnika 16. srpnja 2015.
